

ВАЛПУРГИЈСКА НОЋ
Велимир Лукић

Режија и адаптација: Снежана Тришић

Сценографија: Снежана Тришић

Асистенткиња сценографкиње: Ирења Николић

Костимографија: Маша Ђешић

Музика: Ирења Поповић

Дизајн светла: Александар Росић

Дизајн звука: Никола Пејовић

Играју:

ИНКВИЗИТОР

КНЕЗ

ПИСАЦ

ИНГРИД

ЛИДИЈА ДИ МЕРИЈЕ

УРСУЛА ЛЕМАН

СУДИЈА

СИЛВИЈЕ

СВЕШТЕНИК

ВОЈНИК ИНКВИЗИЦИЈЕ

ФЕЛИКС

Игор Боројевић
Вахидин Прелић
Дејан Максимовић
Бојана Зечевић
Вања Ковачевић
Тијана Карапчић Радојичић
Ивана Павићевић
Немања Хаџи Јовановић
Горан Шмакић
Бранислав Љубичић
Јанко Радишић

Инспицијент: Јанко Радишић

Суфлер: Младен Васић

Мајстор светла: Александар Росић

Мајстор тона: Никола Пејовић

Мајстор сцена: Драгољуб Станисављевић

Израда костима: Гордана Мајдов Марковић

Сценска маска и власуљарски радови: Миријана Илић

Столарски радови: Обрадин Курлагић

Реквизитер: Милан Мијаиловић

Гардероберка: Бојана Костадиновић

Декоратери: Млађен Ђитић, Душко Јанковић, Милош Ђитић

Сарадница на изради костима: Милка Јевтић

Сарадник на изради сценографије: Томислав Јанковић

Директор технике: Маријана Зорзић Петровић

Организатор: Љиљана Матић

Уметнички директор: др ум. Немања Ранковић

Директор: Зоран Стаматовић

Сезона 2023/2024.

Премијера: 558

Велимир ЛУКИЋ (Београд, 1936–1997)

Дипломирао је драматургију на Факултету драмских уметности у Београду 1963. године. Изразити је представник „групе српских драматичара мисаоно поетског опредељења“ карактеристичних по премештању света из прошлости у савремену стварност и рационалном разматрању актуелних моралних и друштвених проблема. Својим песничким делима припадао је неокласицизму, а у драмама се вешто служио алегоријом да би описао своје време. Избегавајући да се бави митом у изворном облику, Лукић је почео да конституише псеудомитове, да ствара митске легенде које су му послужиле као позоришно огледало у коме ће осликati, приказати драму савременог човека, његово мучно искуство са друштвом и историјом.

(в. П. Марјановић: Два неокласицистичка драматичара (Јован Христић: Чисте руке, Велимир Лукић: Дуги живот краља Освальда), Зборник радова Факултета драмских уметности, 2, 1998, 93–116)

Од 1955. до 1960. године радио је као новинар Радио Београда, од 1961. до 1962. био је секретар Удружења књижевника Србије, а од 1963. био је запослен у Народном позоришту у Београду, најпре као драматург (до 1964. године), директор Драме (до 1972. године) и потом управник. Сарађивао је у великом броју листова и часописа: Млада култура, Видици, Књижевност, НИН, Књижевне новине, Савременик, Поља, Књижевна трибина, Данас, Позоришни живот, Сцена, Театрон, Градина итд. Његова драмска дела са успехом су извођена широм Југославије и награђивана: Летња балада (1956), Котва (1956), Окамењено море (1962) – Октобарска награда града Београда; Дуги живот краља Освальда (1962) – Златни ловоров венац МЕС у Сарајеву; Бертове кочије или Сибила (1963), Валпургијска ноћ (1964), Математички рат (1967), Афера недужне Анабеле (1969) – редовна Стеријина награда за текст; И смрт долази на Лемно (1970), Завера или дуго праскозорје (1974) – Стеријина награда за текст, награда Удружења драмских уметника Босне и Херцеговине и југословенска награда „Марин Држић“ Савеза удружења драмских уметника; Зла ноћ (1976), Сага о командосима (1978), Santa Maria della Salute (1980). Одlikован је Орденом заслуга за народ са сребрним венцем. Драмска дела су му превођена на многе европске језике и извођена у иностранству, а најчешће превођена збирка поезије му је О једном бохињском сутону. У СНП у Новом Саду је 1976. изведена његова драма Зла ноћ, у којој се бавио односом побуњеног интелектуалаца и ауторитарне власти, мотивима те побуне и судбином побуњеника. Суштина драме је – антихеројство: нема великих истинा, постоје само мале лажи; нема ни великих циљева када се за њих залажу ништавни људи.

(Енциклопедија Српског народног позоришта,
<https://www.snp.org.rs/enciklopedija/>)

Реч редитељке:
ВАЛПУРГИЈСКА НОЋ

„Лов на вештице“ је хајка на слободну мисао, својевољност, непослушност, самосвојност и слободну реч. Тај лов траје вековима. Иако ловци мењају своју униформу, идеологију, преуређују институције или светски поредак, мета је увек на челу слободоумне мислеће особе, оне која не ћути, не трпи и није покорна. Волела бих да могу да кажем „прогон вештица“ је метафора или ме свакодневне вести демантују. Нема метафоре. Жене и даље страдају, трпе насиље, јавни и медијски линч. Уметници страдају, интелектуалци, такође.

Процењује се да је око шездесет хиљада жена спаљено и брутално убијено под оптужбом да су вештице током средњег века. Велимир Лукић је драму Валпургијска ноћ написао 1964. године. У то време, крајем шездесетих и почетком седамдесетих година, „лов на вештице“ у Југославији био је у пуном замаху. Хајка на писце, интелектуалце, интелигенцију, професоре и уметнике ставила је под кључ велика књижевна дела, филмове, позоришне представе, сценарија, часописе. Неистомишљеници и неподобни су прогођени а њихова дела су завршила у канџама строгих цензора.

Први пут сам отворено цензурисана као редитељка у позоришту у Србији 2021. године. Тај пројекат се није реализовао. Постоје неке индиције да се то догађало и раније али далеко перфидније. Пошто о томе немам егзактних доказа осврнућу се на случај из 2021. Тада сам код особе која ме цензурише препознала страх од будућег позоришног дела и то је ужасно као и сам чин цензуре. Тешко је проценити да ли је то била цензура контролисана политиком или аутоцензура вођена страхом. Та нејасна граница између цензуре и аутоцензуре уједно је и највећа моћ и генератор сировог принципа контроле слободне воље и мисли.

Запитала сам се зашто онда Велимир Лукић Валпургијску ноћ пише као фарсу. Чему се он то смеје? Мрачном и крвавом пиру историје или ломачи на којој рукописи „не горе“. Кога у ствари Лукић „спаљује на ломачи“ у својој фарси?

У Валпургијској ноћи две младе жене, Урсула и Лидија, оптужене су да су вештице и да вештичарењем шире кугу. Да би прича била компликованија ту су демони Ричмонд и Рабант, један писац, затим Кнез, Судија, Свештеник, Капетан, Војник, Инквизитор, и дактилографкиња Ингрид. Чудан сплет околности кроји ову непредвидиву причу о снази уметности, уметничког дела и маште. Можда данас немамо ломаче у оном средњевековном смислу или живимо у контролисаној хиперпродукцији обесмишљене и срозане културе и уметности. Одузети уметнику право да ствара слободно, садржајно и субверзивно дело, урушити и умањити критеријуме, терати га у баналне кич садржаје, лимунаде и сапунице, и добро га плаћати или наградити за то, само један је перфидан облик манипулатије, инквизиције и цензуре.

Снежана Тришић

Снежана Тришић рођена је 1981. у Београду. Позоришну и радио режију дипломирала је 2009. на Факултету драмских уметности у Београду, у класи професора Николе Јевтића и Алисе Стојановић, представом Самоудица, Александра Радивојевића, у Атељеу 212. Од 2013. је стално запослена редитељка Народног позоришта Суботица до 2015. године. Од 2015. године са ред. проф. Иваном Вујићем, води класу позоришне режије на Факултету драмских уметности у Београду. Докторирала је позоришну режију 2021. године на ФДУ докторском дисертацијом Истраживање феномена апсурда у креирању редитељског поступка у савременом позоришту, под менторством професора емеритуса Светозара Рапајића, представом Калигула, Албера Камија, у Народном позоришту у Београду. Од 2022. године обавља дужност шефице Катедре за позоришну режију на Факултету драмских уметности.

Значајније режије представа: *Народни посланик*, Бранислав Нушић, ИНК Пула и Народно позориште Суботица (2023); *Буба у уху*, Ђорђе Фејдо, ХНК Вараждин (2022); *Црна овца*, Вида Давидовић, Краљевачко позориште (2022); *За сада је све ок*, Наташа Рајковић, Снежана Тришић и ансамбл представе, Крушевачко позориште (2021); *Снежана и седам патуљака*, Љубивоје Ршумовић, Позориште Бошко Буха (2020); *Калигула*, Албер Ками, Народно позориште у Београду (2020); *Забава за Бориса*, Томас Бернхард, Прешерново гледалишче Крањ (2019); *Анималс*, Угљеша Шајтинац, Крушевачко позориште (2018); *Моби Дик*, Херман Мелвил/драматизација Димитрије Коканов, Мало позориште Душко Радовић (2017); *Ричард Трећи*, Вилијем Шекспир, Народно позориште у Београду (2017); *Деца Радости*, Милена Марковић, Атеље 212 (2016); *Ждрело*, Жанина Мирчевска, Народно позориште Кикинда (2016); *Тероризам*, Владимир и Олег Пресњаков, Београдско драмско позориште (2016); *Шта се дододило након што је Нора напустила свога мужа или стубови друштава*, Елфриде Јелинек, Југословенско драмско позориште (2015); *Иза кулиса*, Мајкл Фрејн, Народно позориште Суботица (2015); *Казимир и Каролина*, Еден фон Хорват, Атеље 212 (2014); *Носорог*, Ежен Јонеско, Народно позориште Кикинда (2014); *Мистер Долар*, Бранислав Нушић, Народно позориште у Суботици (2014); *Бизарно*, Жељко Хубач, Народно позориште у Београду, Шабачко позориште (2013); *Пинокио*, Карло Колоди/ драматизација Јелена Мијовић, Градско позориште Подгорица (2013); *Народна драма*, Олга Димитријевић, позориште „Бора Станковић“, Врање (2012); *Чудо у Поскоковој Драги*, Анте Томић/ драматизација Маја Пелевић, Народно позориште Суботица (2012); *Пошто паштета?*, Тања Шљивар, Атеље 212 (2012); *Хеда Габлер*, Хенрик Ибзен, Народно позориште у Београду (2011); *Самоудица*, Александар Радивојевић, Атеље 212 (2009); *Разред*, Матјаж Зупанчић, Народно позориште Републике Српске, Бања Лука (2009); Представе су гостовале на многим фестивалима у земљи и иностранству и добиле бројне награде, од којих су најзначајније: Црна овца - НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ, РЕЖИЈУ И СЦЕНОГРАФИЈУ, Фестивал професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“, Крагујевац, 2022;

НАГРАДА ЗА КОРЕОГРАФИЈУ, Фестивал босанскохерцеговачке драме Зеница, 2022; За сада је све ок - НАГРАДА "Бора Михаиловић" за допринос позоришном животу града Крушевца и Србије у 2021. години; За сада је све ок - НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ по оцени жирија новинара, међународни фестивал „Театар на раскршћу“ у Нишу, 2021; НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ окружлог стола критике, Фестивал „Јоаким Вујић“ у Лесковцу, 2021; Калигула – НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ СЕЗОНЕ У НАРОДНОМ ПОЗОРИШТУ, Београд, 2020. ;Моби Дик – НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ за децу и младе у Србији у 2017. години, АСИТЕЖ Србије, Београд, 2018. ;Казимир и Каролина – НАГРАДА „АРДАЛИОН“ ЗА РЕЖИЈУ и НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ, 20. југословенски позоришни фестивал, Ужице, 2015.; Казимир и Каролина и Носорог – НАГРАДА ЗА РЕЖИЈУ и НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ – 23. фестивал класике „Вршачка позоришна јесен“, Вршац, 2015.; Казимир и Каролина – СТЕРИЈИНА НАГРАДА ЗА РЕЖИЈУ и НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ, 60. фестивал „Стеријино позорје“, Нови Сад, 2015.; Носорог – НАГРАДА ЗА РЕЖИЈУ и НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ, 65. фестивал професионалних позоришта Војводине, Кикинда, 2015.; Народна драма – НАГРАДА ЗА РЕЖИЈУ, 51. фестивал професионалних позоришта Србије „Јоаким Вујић“, Шабац, 2015.; Мистер Долар – НАГРАДА ЗА РЕЖИЈУ, фестивал „Дани комедије“, Јагодина, 2015.; Бизарно – НАГРАДА ЗА РЕЖИЈУ, „Фестивал првоизведенih представа“, Алексинац, 2015.; Носорог – НАГРАДА ЗА РЕЖИЈУ, „ЈоакимИнтерFest“, Крагујевац, 2014.; Чудо у Поскоковој Драги - НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ на фестивалу „Тврђава театар“, Смедерево, 2013.; Пинокио – НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ на 21. „Которском фестивалу позоришта за децу“, по оцени Дечијег жирија и Жирија града Котора, 2013.; Хеда Габлер – НАГРАДА ЗА НАЈБОЉУ ПРЕДСТАВУ на фестивалу „Театар у једном дејству“, Младеновац, 2011.; Самоудица – НАГРАДА ЗА РЕЖИЈУ „ЉУБОМИР-МУЦИ ДРАШКИЋ“, Атеље 212 и Град Београд, 2009.; Породичне приче – НАГРАДА ЗА РЕЖИЈУ „СЕТКАНИ / ЕНЦОУНТЕР 2008“ (Интернационални студенчки позорисни фестивал у Брну), чешка Република, 2008.

НАГРАДА „Др Хуго Клајн“ најбољем студенту позоришне режије у генерацији, Факултет драмских уметности, 2007.

Представе броје преко 40 најзначајних ГЛУМАЧКИХ награда у које спадају: четири „Стеријине награде“, три награде „Ардалион“, две награде „Раша Плаовић“, награда „Зоран Радмиловић“, награда „Петар Банићевић“, пет награда „Јоаким Вујић“, награда „Милош Жутић“, награда „Мирослав Буџа Мирковић“, награда „Вељко Марићић“, награда „Бранка и Млађа Веселиновић“, награда „Олга Ивановић“, награда „Др Бранивој Ђорђевић“, и многе друге.

Похађала је Интернационални семинар за позоришне редитеље у организацији АССИТЕЖ из Немачке, уз сарадњу међународног АССИТЕЖ-а, Национално позориште у Манхатну, једно од четири национална позоришта у Немачкој, Манхатн, 2015.

Као добитник КЕНДИЈЕВЕ СТИПЕНДИЈЕ (John F. Kennedy Center for the Performing Arts, U.S. State Department), учествовала је у програму за позоришне редитеље и похађала бројне радионице, семинаре и конференције у Вашингтону, Њујорку и Чикагу, 2010.

ВАЛПУРГИЈСКА НОЋ

ВЕЛИМИР ЛУКИЋ

РЕЖИЈА : СНЕЖАНА ТРИШИЋ

